

Muistio

12.12.2022

VN/32728/2022
VN/32728/2022-TEM-10

TEM: Lausunto: lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Neuvoston asetus (EU) 2022/1854 korkeisiin energianhintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä velvoittaa jäsenvaltioita asettamaan määräaikaisen tuottokaton inframarginaalisilla sähköntuotantomuodoilla tuotetun sähkön markkinatuloille.

Asetuksen mukaista markkinatulojen ylärajaa sovelletaan asetuksen 7 artiklassa lueteltujen sähköntuotantomuotojen sähkönmyynnin osalta. Markkinatulo määritellään asetuksessa realisoituneiksi tuloina, joita tuottaja saa vastineeksi sähkön myynnistä ja toimittamisesta, riippumatta siitä, missä sopimusmuodossa vaihto tapahtuu, mukaan lukien sähkönhankintasopimukset ja muut suojausmekanismet sähkön tukkimarkkinoiden vaihteluiden varalle. TEM katsoo, että hallituksen esitystä oli hyvä tarkentaa siltä osin, mikä arvioidaan olevan asetuksen mukainen tuottokertymä sähköntuotannon osalta suojaustasot ja pitkäaikaiset sähkön hankintasopimukset huomioiden. Sähköntuottajien markkinatuloa olisi hyvä verrata hallituksen esityksen odotettuun tuottokertymään. Lisäksi ehdotetun lisäveron tuotto koskisi yritysten tuottoa koko verovuodelta 2023. Asetuksen mukaan ylituotto tulee leikata ainoastaan 1.12.2022.-30.6.2023 väliseltä ajalta. Koska veron kohdistuminen koko verovuodelle 2023 vaikuttaa todennäköisesti odotettuun tuottokertymään asetuksen vaatimuksiin verrattuna, tulisi lisäveron pidemmästä kestästä johtuvat vaikutukset huomioida perusteluissa kattavammin.

Huomioiden hallituksen esityksessä kaavailtu EU-asetusta laajempi soveltamisala, lisävero kohdistuisi myös kaikkiin sähkömyyjiin. Koska sähkön myyjien ja tuottajien pääomarakenne ja riskit eroavat merkittävästi toisistaan, on ehdotetun 5 prosentin takuutuoton vaikutukset hyvin erilaiset näiden kahden toimijaryhmän välillä. Hallituksen esityksessä kaavailtu 5 prosentin takuutuotto tarkoittaisi sitä, että vero kohdistuisi sähköntuotannon ylituoton lisäksi myös sähkön tuotantoliiketoiminnan normaaliaikojen tuottotason mukaiseen tuottoon. Tästä syystä viiden prosentin takuutuoton sijaan, tulisi harkita aiempien vuosien sähkönmyynnin tuottotason käyttämistä vertailutuottona ylituottoa tarkasteltaessa.

Sähkönmyyjien tase on sähköntuottajia huomattavasti pienempi, eivätkä sähköä myyvät yhtiöt tee kovinkaan isoa tulosta, jos yhtiö ostaa sähkön pörssistä ja myy omalla marginaalilla lisättynä eteenpäin. Tästä syystä TEM ehdottaa harkittavaksi, että sähkönmyyjät, jotka eivät kuulu saamaan konserniin sähköntuotantotoiminnan kanssa, jätettäisiin veron soveltamisalan ulkopuolelle.

Osastopäällikkö

Riku Huttunen

Erityisasiantuntija

Elina Hautakangas

Jakelu Valtionvarainministeriö

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Tiedoksi

TEM Osastot

VN/32728/2022-TEM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: